

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Centrum Dominika Kokory, p. o.**
sídlem 751 05 Kokory 54
zastoupen JUDr. Petrem Ritterem, advokátem
sídlem Riegrova 12, 779 00 Olomouc

proti

žalovanému: **Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj**
sídlem Živičná 2, 702 69 Ostrava

o určení nezákonnosti zásahu

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce navrhuje určení nezákonnosti zásahu žalovaného, který spatřuje v uložení mu povinnosti podat zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatku, vyplývající z protokolu o kontrole ze 17. 4. 2020 a spočívající v nezajištění rovného zacházení při odměňování zaměstnanců, kterého se žalovaný dopustil dne 24. 6. 2020. Žalobce namítá, že vytýkaný nedostatek nemohl odstranit, protože zaměstnankyně, se kterou nebylo podle žalovaného rovně zacházeno, již ukončila pracovní poměr, a zaměstnanci žalobce podléhají různému režimu z důvodu sloučení žalobce s organizací Domov Adam Dřevohostice, p. o. k 12. 1. 2016. Nepodání zprávy je spojeno s hrozbou pokuty až 500 000 Kč.
2. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Žalobcem uváděné skutečnosti mu nijak nebránily zprávu podat; výzva k podání zprávy není opatřením k odstranění nedostatku a uloženou povinností je pouze samotné poskytnutí zprávy (informace), jejíž nesplnění je spojeno se sankcí.
3. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalovaný zahájil a provedl u žalobce dne 9. 1. 2020 kontrolu, o jejímž provedení dne 17. 4. 2020 sepsal protokol. Proti němu podal žalobce námitky, které byly dne 9. 6. 2020 zamítnuty a tím byla kontrola ukončena. Dne 24. 6. 2020 vyzval žalovaný žalobce k podání písemné zprávy o odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků do 31. 8. 2020; tuto lhůtu k žádosti žalobce prodloužil do 15. 9. 2020.
4. Skutkový stav není mezi účastníky sporný.
5. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.* Podle § 85 s. ř. s., *žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případech, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.*
6. Podle § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., (kontrolní řád) *kontrolovaná osoba je povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.*
7. Judikatura správních soudů vytvořila algoritmus, podle kterého je nutno při posouzení zásahové žaloby postupovat (vč. otázky, kdy je namístě tuto odmítnout a kdy zamítnout), vycházející z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 - 160 (EUROVIA), který sice byl zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, neboť Ústavní soud nesouhlasil s tím, jak v uvedeném rozhodnutí rozšířený senát posoudil běh lhůt k podání žaloby v případě neukončeného trvajících zásahu, ovšem v navazujícím nálezu ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 2398/18 se k samotné metodologii postupu při posuzování přípustnosti a důvodnosti zásahové žaloby přihlásil; tato je používána i v následujících rozhodnutích správních soudů

včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 12. 7. 2018, č. j. 2 As 93/2016 – 138 nebo ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Afs 190/2017 – 36). Algoritmus se skládá z těchto kroků. **1. krok:** soud si musí ozřejmit, jaké jednání veřejné správy žalobce označuje za nezákonný zásah, zda, kdy a za jakých okolností se takto specifikované jednání vskutku odehrálo, případně zda, kdy a za jakých okolností se udály další skutečnosti rozhodné pro posouzení včasnosti žaloby, a zda může vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem zjevně a nepochybně být „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky v § 84 s. ř. s.; nemůže – li zjevně a nepochybně být zásahem, soud žalobu odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; **2. krok:** soud zkoumá přípustnost dle § 85 s. ř. s., části věty před středníkem. Zjistí-li soud, že žalobce měl jiné právní prostředky k ochraně nebo nápravě k dispozici, avšak nevyužil jich, musí být žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.; **3. krok:** soud zkoumá včasnost žaloby podle lhůty uvedené v § 84 odst. 1 s. ř. s.; a **4. krok:** soud zkoumá její důvodnost ve smyslu shora citovaného ustanovení § 82 s. ř. s.

8. Kritéria pro určení toho, zda určitý úkon je nezákonným zásahem, vyplývají přímo z § 82 s. ř. s. a jsou jimi: žalobce musí být přímo (**1. podmínka**) zkrácen na svých právech (**2. podmínka**) nezákonným (**3. podmínka**) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (**4. podmínka**) a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (**5. podmínka**). Není – li splněna byť jediná z uvedených podmínek, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005 – 65 ze 17. 3. 2005).
9. V nyní posuzované věci je za nezákonný zásah žalobcem považováno jednání žalovaného vtělené do výzvy z 24. 6. 2020, který žalobce požaduje za zásah nezákonný určit; domáhá se tedy deklaratorního rozhodnutí. Podle § 87 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s. vycházel proto soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
10. Krajský soud se v souladu se shora uvedeným algoritmem nejprve zabýval tím, zde označené jednání žalovaného není jednáním, které by zjevně a nepochybně nebylo zásahem, a dospěl k závěru, že nikoliv, neboť ani povaha označeného jednání, ani povaha jeho původce ani žádné jiné okolnosti na první pohled nevylučují, aby označené jednání zásahem bylo. Lhůta pro podání žaloby činí podle § 84 odst. 1 s. ř. s. zásadně dva měsíce; od tvrzeného zásahu dne 24. 6. 2020 do podání žaloby dne 19. 8. 2020 dva měsíce neuplynuly a lhůta pro podání žaloby byla dodržena. V případě výzvy kontrolované osobě kontrolní řád žádné opravné prostředky k dispozici nedává a žaloba je tak přípustná podle § 85 s. ř. s., žalobce se nadto domáhá deklarace nezákonnosti.
11. Soud se dále zabýval důvodností žaloby.
12. Jak bylo uvedeno výše, ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. nelze poskytnout, není – li splněna kterékoliv podmínka pro určení, zda určité jednání je nezákonným zásahem. Krajský soud se nejprve zabýval zákonností předmětné výzvy, tedy splněním podmínky č. 3. Předně lze konstatovat, že výzva se opírá o shora citované ustanovení § 10 odst. 2 kontrolního řádu. Podle něj lze povinnost podat zprávu uložit pouze kontrolované osobě a v souvislosti se zjištěnými nedostatky, což v posuzované věci splněno bylo. Kontrolní řád sice nedefinuje kontrolovanou osobu, nicméně z logiky věci lze usoudit, že jí je osoba, vůči které byla kontrola zahájena, kterou v posuzované věci je žalobce. Při kontrole byly zjištěny skutečnosti, které žalovaný považuje za nedostatky, což mezi účastníky není sporné. Správnost závěru žalovaného o tom, zda zjištěné skutečnosti jsou či nejsou

nedostatky, je irelevantní, neboť pro pravomoc žalovaného uložit kontrolované osobě povinnost podat zprávu postačí pouze to, že žalovaný zjištěné skutečnosti za nedostatky považuje, když výzva k podání zprávy není výzvou k odstranění těchto nedostatků, ale vede ke splnění informační povinnosti v souvislosti s povinnou součinností kontrolované osoby; správnost posouzení je pak předmětem řízení o námitkách podle § 13 odst. 1 kontrolního řádu¹, popř. řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu². Žalovaný tak postupoval v souladu s § 10 odst. 2 kontrolního řádu a podmínka nezákonnosti jeho jednání vůči žalobci tak není splněna. Již z tohoto důvodu žaloba nedůvodná.

13. Pro úplnost krajský soud dodává, že není splněna ani podmínka č. 2, tedy zásah do veřejných subjektivních práv žalobce. Tento žalobce v žalobě ani netvrdí, neboť veškeré žalobní námitky směřují pouze do důvodů, proč nemohl zjištěné nedostatky odstranit, a ze zjištěného skutkového stavu zásah do žalobcových práv nevyplývá.
14. Splněním zbývajících tří podmínek pro určení označeného jednání za nezákonný zásah se krajský soud nezabýval pro nadbytečnost.
15. Vzhledem k tomu, že žaloba není důvodná, když nejsou splněny podmínky pro určení označeného jednání žalovaného za nezákonný zásah, krajský soud žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
16. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné důvodné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 5. listopadu 2020

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

¹ § 13 odst. 1 kontrolního řádu: *Námitky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanoveno v protokolu o kontrole lhůta delší.*

² § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu: *fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako kontrolovaná osoba nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 2*

